

5. SPECIALDAGTILBUD

I Københavns Kommune har vi forskellige tilbud til børn og unge med særlige behov. Tilbuddene tager højde for barnets alder og funktionsniveau. Som udgangspunkt forsøger kommunen så vidt muligt at undgå, at barnet eller den unge tages ud af fællesskabet i nærmiljøet.

► **De politiske pejlemærker** for dagtilbud gælder også for specialdagtilbud (se evt faktaark om dagtilbud).

Der findes fem forskellige typer specialdagtilbud:

1. Familiepladser
2. Støtte
3. Basisdagpleje
4. Basispladser
5. Særlige dagtilbud

Familiepladser

En familieplads er en særlig plads i en almindelig daginstitution, som tilbydes børn, der i kortere eller længere perioder har brug for særlig, individuel omsorg, opmærksomhed og støtte.

Familiepladsinstitutionen skal, i et nært samarbejde med forældrene, sikre, at børn, der udviser tegn på manglende trivsel får bedre muligheder for deltagelse i sociale fællesskaber, for herigennem at fremme børnenes trivsel, udvikling og læring.

Støtte

Støtte gives til børn, som i en kortere eller længere periode, har brug for et særligt fokus til at komme ud af en marginaliseret position. Støttepædagogtildeling kan variere i forhold til tidsforbrug og tidshorisont. Tildelingen står altid på en faglig vurdering af institutionens pædagogiske praksis og de forandringstiltag, der vil være nødvendige i forhold til institutionens muligheder for at kunne tilrettelægge gode lærings- og udviklingsmiljøer, der kan tage vare på alle børns pædagogiske behov.

Basisdagpleje

Basisdagplejen er for børn med et særligt skærmet pasningsbehov, fx grundet ekstremt for tidlig fødsel, forsinket udvikling, kronisk sygdom, nedsat immunforsvar eller børn i familier med svage forældrerelationer.

I Basisdagplejen kan børnene passes i et privat hjem, enten sammen med andre børn eller som eneste barn hos en basisdagplejer. Derudover er der to flerbørnsbasisdagplejehuse, hvor der er fire børn og tre dagplejere.

Børnene får tid og ro til at udvikle sig i eget tempo og med ekstra nærvær af erfarne og særligt udvalgte dagplejere eller dagplejere med pædagogisk uddannelse.

Fokus i Basisdagplejen er at arbejde med nære relationer, for på den måde at sikre barnets optimale udviklingsbetingelser. Dette suppleres med særligt tilrettelagte pædagogiske forløb i samarbejde med det pædagogiske tilsyn og i et tæt forældresamarbejde.

Basispladser

Basispladser er for børn, der har glæde af samvær med børn i almindelige daginstitutioner på trods af psykiske og fysiske handicap eller andre særlige behov, der gør det svært for dem at være i en vuggestue eller børnehave på almindelige vilkår.

Institutioner med basispladser har typisk ca. 6-8 børn i disse pladser. Københavns Kommune har 260 basispladser fordelt på 36 almene daginstitutioner. I disse institutioner er der ekstra personale og særlige pædagogiske tilgange, som kan støtte op omkring det enkelte barn.

Særlige dagtilbud

Særlige dagtilbud er for børn med de mest betydelige psykisk og/eller fysisk nedsatte funktionsevner. Der er 191 pladser fordelt på syv institutioner. Disse børns behov mødes med helt særlige specialpædagogiske og behandlingsmæssige tilgange, som det ikke er muligt i tilstrækkeligt omfang at tilgodese i basispladser. Der er et tværfagligt samarbejde i dagligdagen mellem specialpædagoger og terapeuter. Der er en ekstra god normering i disse dagtilbud og flere ressourcer til talepædagogisk support.

Tabel 1: Oversigt over de fem specialdagtilbud

Tilbud	Samlet antal tilbud	Målgruppe	Samlet antal pladser
1. Familiepladser	10	Børn i faldende trivsel.	50
2. Støtte	Varierer	Børn i marginaliserede positioner på grund af psykosociale eller handicapmæssige grunde.	Varierer
3. Basisdagpleje	Varierer	Børn ekstremt for tidligt født, med ekstrem sensitivitet, med nedsat immunforsvar, med sjældne handicap, med læbe-gumme-ganespalte, med medfødte sygdomme, med store spise - og andre reguleringsvanskeligheder.	Varierer. I gennemsnit 35
4. Basispladser	36	Børn med gennemgribende udviklingsforstyrrelser, ADHD, lettere generelle indlæringsvanskeligheder, socio-emotionelle vanskeligheder, hørehæmmede, nedsat immunsystem.	260
5. Særlige dagtilbud	7	Børn med vidtgående indlæringsvanskeligheder og børn med vidtgående bevægehandicap.	191

6. SPECIALUNDERVISNING

Specialundervisning er tilbud til børn og unge, der vurderes at have et særligt undervisningsbehov. Hvis barnet modtager et særligt undervisningstilbud, så er der også mulighed for at tilbyde barnet et særligt fritidstilbud.

► **De politiske pejlemærker** for folkeskolen gælder også for Specialundervisning (Se evt faktaark om Almen undervisning).

Hvis et barn skal have specialundervisning skal barnet ifølge folkeskoleloven have behov for støtte i mindst ni timer (12 undervisningslektioner) om ugen. Er behovet under ni timer, gives støtten inden for rammerne af almenundervisningen, og gives bl.a. i form af undervisningsdifferentiering, supplerende undervisning eller undervisning i hold med støtte fra skolens ressourcecenter (læs mere under Om BUF).

Specialskoletilbud

Der er i Københavns Kommune ni specialskoler, der pt. varierer i størrelse fra ca. 60-150 specialelever. Pladserne tilbydes børn og unge med lettere eller vidtgående generelle indlæringsvanskeligheder, gennemgribende udviklingsforstyrrelse- og specifikke indlæringsvanskeligheder.

Specialklasserækker

Der er 12 specialklasserækker placeret på almene folkeskoler. Der er pt. på de enkelte skoler fra 10-100 specialelever. Pladserne tilbydes børn og unge med læsevanskeligheder, tale- eller hørevanskeligheder, lettere generelle indlæringsvanskeligheder, gennemgribende udviklingsforstyrrelser, specifikke indlæringsvanskeligheder og bevægevanskeligheder.

Fleksible tilbud

Der er to typer af fleksible tilbud – BUF-flex og skole-flex, der søger at fastholde børn med udfordringer i almen systemet.

Flex-tilbudene tilbydes som alternativer til dagbehandling og specialskole.

BUF-flex

BUF-flex gives til elever, som er i målgruppen til en plads på en specialskole/specialklasserække og som samtidig kan profitere af at blive i almen skolen. Der er en tildeling af særlige ressourcer til at lave en ekstraordinær indsats for eleven i en almen skole

Skoleflex

Skoleflextilbud er en fælles social og undervisningsmæssig indsats mellem BUF og SOF.

Skoleflex fungerer som et alternativ til dagbehandling i form af en fleksibel og inkluderende indsats for barnet på skolen

og en fælles samlet social og undervisningsmæssig indsats mellem BUF og SOF.

Specialskolernes og – klasserækkernes bevilling

Det samlede budget til specialundervisning udgør 0,9 mia. kr.

Specialskolerne tildeles en samlet bevilling, der overordnet består af en skolespecifik bevilling og en elevtalsafhængig bevilling.

Den skolespecifikke bevilling vedrører de omkostninger, som ikke direkte kan relateres til den enkelte elevs ressourcetræk på skolen. Det kan fx være skole- eller bygningspecifikke omkostninger.

Som det fremgår af tabel I, så er den elevtalsafhængige bevilling inddelt i fem forskellige kategorier. Kategorierne tager hver især udgangspunkt i en faglig vurdering af børnegruppens funktionsniveau og dermed behov for støtte.

Tabel I: Tilbudstyper fordelt på skoler 2017

Kategori	Tilbudstype	Skoler
1	To skoletyper: En for lettere generelle indlæringsvanskeligheder og psykisk sårbare elever.	Engskolen, Frederiksgård Skole og Hafniaskolen (klasserække på Skolen på Strandboulevarden).
2	Specialklasserækker på almenområdet for elever med normalbegavelse og læse/sprog vanskeligheder samt heldagsklasser.	Lykkebo Skole, Nyboder Skole, Kirkebjerg Skole, Blågård Skole, Dyvekeskolen, Kildevældsskolen og Kirsebærhaven Skole.
3	Specialskoler og -klasserækker for elever med normalbegavelse og en vifte af funktionsnedsættelser (Specifikke indlæringsvanskeligheder, kontakthæmmede og bevægelseshæmmede).	Skolen ved Sundet, Frejaskolen, Tove Ditlevsen, Charlotttegården, Skolen i Peter Vedels Gade, Lundehusskolen, Kirkebjergskole, Engskolen og Frederiksgård.
4	Specialskoler for elever med udviklingshæmning (Vidtgående generelle indlæringsvanskeligheder).	Fensmarkskolen, Øresundsskolen, Strandparkskolen og Skolen i Ryparken.
5a	Solister (Svært kontakthæmmede).	Frejaskolen, Charlotttegården, Lundehusskolen, Engskolen og Langelinjeskolen (SPK).
5b	Solister (Vidtgående generelle indlæringsvanskeligheder).	Skolen i Ryparken og Fensmarkskolen.

Nøgletal

Tabel 2 viser, hvor mange elever, der pt. modtager de forskellige former for specialtilbud og udgiftsniveau pr. barn.

Bevillingen til specialklasserækkerne på de almene folkeskoler gives som en sats pr. elev inden for den pågældende kategori.

Alle specialskoler og specialklasserækker er altså inddelt i de fem kategorier i tabel 2. Eneste undtagelse Langelinieskolens specialafdeling (SPK). De får en særskilt elevsats til hørehæmmede.

Børn i dag- og døgnbehandling

FAKTA

BUF har ikke selv dag- og døgntilbud, så enten køber vi undervisningsdelen hos Socialforvaltningen (SOF), hos private leverandører eller i andre kommuner ift. anbragte børn og unge. Det er Socialforvaltningen, der visiterer til disse tilbud jf. Serviceloven. BUF fører tilsyn med undervisningsdelen for de tilbud, der fysisk er placeret i Købehavns Kommune.

Tabel 2: Så mange unge benytter uddannelsesaktiviteter med kommunal finansiering (2015/16)

Budget 2017	Enhedspris (kr.)	Antal børn
Specialskoler	338.423	930
Specialklasserækker	218.922	585
STU*- elevtalsafhængige bevillinger	314.034	146
STU – betaling til andre kommuner mv.	271.587	244

*Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse